

DOM

afsagt den 7. oktober 2020

Rettens nr. KATO-1308/2020

Politiets nr. 5100-89110-00003-17

Anklagemyndigheden

mod

T1

født den ... 1989,

T2

født den ... 1977,

Landmand T3

cvr-nummer ...,

T4

født den ...1967 og

Vognmandsfirmaet T ApS

cvr-nummer ...

Anklageskrift er modtaget den 17. marts 2020.

T1 og Vognmandsfirmaet T ApS er tiltalt for

1.

Udgår

2.

Udgår.

3.

Udgår

4.

Tiltalte T1:

dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 2, jf. stk. 9, jf. § 1 og justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006, § 35, stk. 1, nr. 1 (nu bekendtgørelse nr. 26. af 13. januar 2020 § 37, stk. 1), jf. Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 – transportforordningen - artikel 3, litra b og artikel 8, stk. 1 jf. bilag I, kapitel I, pkt. 1 og pkt. 2, ved den 20. december 2016 i forbindelse med økonomisk virksomhed som fører og ledsager af lastbil med reg.nr. .../... at have transporteret 164 svin til slagteriet Danish Crown i – herunder de 2 ovenfor beskrevne svin med elefantøre fra besætningen med CHR nummer ..., ...vej 20, pr.og herved behandlet grisene groft uforsvarligt, idet grisen på grund af de store ovenfor beskrevne elefantøre ikke var egnet til transport, alt hvorved grisene ikke beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

5.

T ApS:

dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 2, jf. stk. 9, og stk. 11, jf. § 1 og justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006, § 35, stk. 1, nr. 1, stk. 2 (nu bekendtgørelse nr. 36 af 13. januar 2020 § 37, stk. 1, jf. stk. 3) jf. Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 – transportforordningen - artikel 3, litra b og artikel 6, pkt. 3, jf. bilag I, kapitel I, pkt. 1 og pkt. 2, ved den 20. december 2016 i forbindelse med økonomisk virksomhed at være ansvarlig for, at chauffør T1 førte lastbil med reg.nr. .../... og herunder transportererede de 2 svin med elefantøre fra besætningen med CHR nummer CHR nummer ..., ...vej 20, pr.til slagteriet Danish Crown i Y-by og herved behandlede grisene groft uforsvarligt, idet grisene på grund af de store ovenfor beskrevne elefantøre ikke var egnet til transport, alt hvorved grisene ikke blev behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bøder.

De tiltalte har påstået frifindelse under henvisning til, at forholdene er forældede, og har i øvrigt nægtet sig skyldige.

Forklaringer

Tiltalte T1 har forklaret, at han i december 2016 kørte som chauffør for Vognmandsfirmaet T ApS. Han er ikke længere ansat i firmaet. Han kan ikke huske, hvor lang tid han i december 2016 havde været ansat i firmaet. Han havde ikke kørt med dyr for andre firmaer. Han havde taget de nødvendige kurser, herunder havde han et kompetencebevis. Han var således blevet undervist i, hvornår grise ikke måtte blive transporteret.

Hans forholdsordre fra firmaet var, at han skulle afvise et dyr, hvis det ikke var transportegnet. Han kiggede efter blandt andet blodører, brok, om grisene kunne gå, og om de var sløve. Han kiggede på dyrene, inden de kom på lastbilen. Han stod stod ikke nogle bestemte steder og kiggede på dyrene. Det var ham, der drev dyrene fra rampen og ind i lastbilen. Når dyrene var læsset i de rum, de skulle være i, kiggede han også på dyrene.

Den 20. december 2016 var han chauffør på den pågældende lastbil og var ude for at hente grise på ...vej i.....Han kom ud til gården for at hente grise, der skulle til Y-by. Han husker ikke, hvornår han hentede grisene, men vil ikke afvise, at det var kl. 09.50, som det fremgår af køresedlen. Han bakkede hen til rampen og ventede på, at de ansatte kom med grisene. Han kan ikke huske, om der gik lidt tid, inden grisene var klar. Han husker ikke, at han til politiet (afhøringsrapport af 15. juni 2017, bilag 3-12, s. 2) skulle have forklaret, at grisene ikke var klar, da han kom, at da de var klar, gik det hurtigt med at læsse grisene, fordi medarbejderen på gården drev dem hurtigt hen og ind i lastbilen, at det var mørkt, og at det regnede. Læsningen af grisene gik fint. Han afviste en gris, som medarbejderen ikke kunne få til at gå. Læsningen gik stille og roligt, og efter læsningen kørte han til Y-by. Det forekom ofte, at landmændene prøvede at få nogle grise med, som ikke var transportegnede.

Han husker ikke, hvor lang tid, det tog at læsse grisene. Det tog typisk en times tid at læsse grise. Han mener, at rampen på ...vej var rimelig kort - et par meter.

Han så ingen grise med elefantører eller forvoksede ører. Han var klar over, at grise med elefantører ikke var transportegnede. Når han ser billederne af de 2 grise og deres ører, kan han godt se, at de ikke var transportegnede. Hvis han havde set dem, ville han have afvist dem.

A har forklaret, at T1 vist nok blev ansat i 2014. Han havde kompetencebevis. Det er et krav, de stiller. Chaufførerne har fået besked på, at hvis de er det mindste i tvivl om, hvorvidt et dyr er transportegnet, skal de afvise det.

Vidnet B har forklaret, at hun er embedsdyrlæge ved Kødkontrollen, og det var hun også i december 2016.

Den 20. december 2016 var hun på arbejde på slagteriet i Y-by, hvor der kom en transport med grise fra Vognmandsfirmaet T ApS.

Når hun syner grise, står hun inde i stalden, hvor lastbilen bakker til aflæsningsrampen. Hun syner grisene i forbindelse med, at de bliver læsset af. Hun kigger blandt andet efter, om der er synlige forandringer, om der er nogle, der er halte, og om de ser sunde og raske ud.

Hun kan ikke som sådan huske den pågældende transport, men når hun læser sagen igennem, kan hun huske, at T1 var chauffør, og at der var to grise, der havde markant større ører. Det kunne man også se, selv om man ikke var dyrlæge. Hun bemærkede med det samme grisene.

Proceduren med sådanne grise er, at de bliver taget fra til sygestien. Da der bliver ved med at komme grise, tilkalder hun en anden dyrlæge, i dette tilfælde C, der foretager den nærmere undersøgelse af grisene.

Vidnet C har forklaret, at det var hende, der som embedsdyrlæge foretog den nærmere undersøgelse af de to omhandlede grise.

Hun kan vedstå sig det, der er skrevet i politianmeldelsen, selv om sagen ikke står fuldtændig klart for hende.

Elefantører opstår ved, at der er en betændelsestilstand i øret, og at der ikke via lymfekar sker tilstrækkelig dræning af væske fra øret. Det ender typisk med arvævddannelse, så øret aldrig bliver normalt og mindre igen. Selve væskeophobningen kan medføre ømhed, men ikke nødvendigvis smerte.

Gris nr. 1 havde et meget rødt og varmt øre, og det betyder, at der var en igangværende betændelsestilstand. Øret var særdeles ømt ved berøring, også ved let berøring. Det har gjort meget ondt på grisen. Den var ikke transportegnet, fordi den havde en smertevoldende lidelse, som ville medføre ekstra smerte, når øret blev bevæget eller stødte ind i noget under transporten. Tilstanden var så smertevoldende, at det slet ikke var transportegnet, heller ikke adskilt. Ved at blive transporteret med andre dyr, var det efter hendes opfattelse udsat for grovere uforsvarlig behandling.

Gris nr. 2 havde også et varmt øre, der også var rødt, omend ikke så rødt som øret på den anden gris. Øret dækkede for det ene øje, så der var sket fortykkelse af huden ved øjet. Det er derfor en tilstand, der har stået på i længere tid. Af muskulaturen på grisen efter opskæring kunne man se, at det var stresspåvirket, men hun kan ikke med sikkerhed sige, om det skyldtes øret.

Dyret var ikke transportegnet, fordi øret var ømt, selv om det ikke var så ømt som øret på den anden gris. Det var heller ikke transportegnet, fordi det ikke kunne se med det højre øje og derfor havde nedsat orienteringsevne mod højre, hvilket betød, at det havde sværere ved at beskytte dette øre, ligesom dyret havde en nedsat balanceevne på grund af vægten af øret. Hun vurderede derfor, at også transporten af denne gris var grovere uforsvarlig.

Det er hendes vurdering, at grisene havde elefantørerene ved transporten og også flere uger forud herfor.

Hun skal rette sig efter cirkulæreskrivelsen fra Fødevarestyrelsen af 18. februar 2019, herunder om hvornår der ikke skal ske anmeldelse af chaufføren. Der ville derfor ikke i dag være sket anmeldelse af føreren for et elefantører, men kun besætningsejeren og transportfirmaet.

Hun ville uanset denne cirkulæreskrivelse fortsat vurdere, at det var en grovere uforsvarlig behandling af grisene at transportere dem. Hvem der kan gøres ansvarlig herfor, er et andet spørgsmål. Hendes vurdering går særligt på gris nr. 1, der havde et meget smertepåvirkeligt øre.

Det er Det Veterinære Sundhedsråd, der rent fagligt vurderer, om der er tale om grovere uforsvarlig behandling af et dyr, men hendes faglige vurdering som embedsdyrlæge er en anden end Det Veterinære Sundhedsråds vurdering. Hun anerkender, at Det Veterinære Sundhedsråds vurdering må veje tungere end hendes vurdering.

Sagens øvrige oplysninger

Der har været fremlagt fotos.

Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU-Sund, har afgivet en patologisk erklæring. Erklæringen er indarbejdet i nedennævnte udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd.

Det Veterinære Sundhedsråd har i en udtalelse af 14. oktober 2019 besvaret følgende spørgsmål således:

"...

Rådet skal udtale:

Spørgsmål 1:

Finder Rådet, at besætningsejer/driftsleder ved at lade dyrene gå i besætningen gennem flere uger med omhandlede lidelse, uden at tilkalde dyrlæge til behandling eller lade dyrene aflive, derved har undladt at behandle dyret omsorgsfuldt og forsvarligt, herunder beskyttet dem bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varig mén og væsentlig ulempe.

Svar ad 1:

Det fremgår af anmeldelse af 12. januar 2017, at der ved levende syn på slagteriet d. 20. december 2016, observeredes 2 slagtesvin med elefantiasis/elefantøre af en størrelse, der gjorde, at dyrene blev sorteret fra til nærmere klinisk undersøgelse. De 2 slagtesvin var transporteret sammen med andre grise under transporten.

Følgende kunne ved embedsdyrlægens

undersøgelse konstateres: "*Dyr nr. 1.*

slagtesvin, skinketatoveret leverandørnr.

...

Ved den kliniske undersøgelse af det levende dyr kunne det konstateres, at dyrets almentilstand var påvirket. Dyret sidde led i hudoverfladen og havde led forøget vejrtrækning. Dyret følte varmt på hele hudoverfladen. Ved måling af dyrets temperatur rektalt, kunne det konstateres, at dyret havde feber (39,9 grader). Dyret havde et meget forstørret højre øre.

Øret var spændt, rødt og meget varmt ved berøring. Øret var særdeles ømt for berøring, og dyret vægrede sig, når øret blev rørt. Derfor blev øret kun undersøgt på oversiden før aflivning af dyret. Centralt i øret sås et hul i huden på ca. 1,5 cm i diameter. I dette hul kunne observeres en fugtig masse – vævsvæsker og pus blandet med gødning. En stor del af øret var dækket af fastgroet gødning. Der kunne observeres moderat træk i huden på dyrets hoved grundet den store vægt af det forstørrede øre. Ved undersøgelsen efter aflivning af dyret fandtes tilsvarende det overfor beskrevne. På undersiden af dyrets højre øre kunne skimtes et gult stykke plastik svarende til hullet fundet på oversiden af øret. Øret blev skåret af til nærmere undersøgelse og slagtekroppen sendt til destruktion.

Ved undersøgelsen af det afskårne øre, fandtes det forstørrede øre at være ca. 21x26 cm i størrelse og ca. 3,5 cm i tværsnit på det tykkeste sted. I tværsnittet samt på huden fandtes rødme som tegn på den igangværende betændelsestilstand. Ved gennemskæring af øret fandtes tillige et gult plastikmærke.

Grundet betændelsen i øret er der sket en kraftig hævelse af vævet, hvorved øremærket har skåret sig vej dybt ned igennem hud og underliggende strukturer...

Dyr nr. 2 slagtesvin, skinketatoveret leverandørnr. ..., et af kontrollen tildelt sygenr. V12K...

Ved den kliniske undersøgelse af det levende dyr kunne det konstateres, at dyrets almentilstand var påvirket. Dyret sidde let i hudoverfladen og havde let forøget vejrtrækning. Dyret havde et meget forstørret højre øre. Øret dækkede store dele af dyrets ansigt, bl.a. det højre øje. Øret var rødt og noget varmere ved berøring end det modsatte øre. Øret virkede let ømt ved berøring, og dyret vægrede sig, når øret blev forsøgt løftet. Den del af dyrets ansigt, der normalt lå dækket af øret, fandtes med let fortykket hud. Når øret blev løftet, var lidt af dyrets højre øje synligt og der var let reaktion på synsindtryk, når øret blev holdt løftet. Uden hjælp faldt øret igen helt hen over dyrets højre øje – det var derfor umuligt for dyret at orientere sig på dyrets højre side. Desuden fandtes øret meget tungt. Der kunne observeres kraftigt træk i huden på dyrets hoved grundet den unormalt store vægt af det forstørrede øre.

Ved undersøgelsen efter aflivning af dyret fandtes tilsvarende det overfor beskrevne – let fortykkelse af huden omkring dyrets højre øje.

Ved undersøgelsen efter den slagtemæssige behandling af slagtekroppen fandtes det forstørrede øre at være ca. 26x29 cm i størrelse og ca. 7,5 cm i tværsnit på det tykkeste sted. Der kunne ikke makroskopisk erkendes arvævsdannelse på øleæblet. Huden omkring øjet fandtes let fortykket. Grundet ørets voldsomme vægt har slagterobotten tværdelt dyret skævt, således at hovedet er blevet delt skævt gennem dyrets øre og hoved.

Slagtekroppen fandtes muskeldegenereret – en stressbetinget tilstand, der kan optræde hos svin, hvilket resulterer i en enzymatisk proces, hvor muskulaturen nedbrydes. Dyret havde denne type forandring i høj grad og stor udbredning, og slagtekroppen blev derfor kasseret.

Ud fra disse fund er det undertegnede embedsdyrlæges vurdering, at dyr nr. 2 havde et stort elefantøre, der har genereret dyrets hud i ansigtet og omkring øjet gennem længere tid. Grundet vægten og placeringen af øret er dyret blevet funktionelt blind på højre øje. Tillige har den blotte vægt af øret haft en negativ indflydelse på dyrets orienterings- og balanceevne...”.

På Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU-Sund, har præparatet undergået nærmere undersøgelse. Af sektionsrapporten fremgår følgende:

”Sektion for Patologi modtog...to præparater fra to slagtesvin til patoanatomisk undersøgelse...

Identifikation:

1: Højre øre målende ca. 22x18x3,5 cm. Øret var mærket med et cirkulært gult plastik øremærke, der kun kunne erkendes fra den ene side af øret.

2: Højre halvdel af hovedet med påsiddende højre øre og hudstykke målende ca. 143x26 cm. Præparatet var nåletatoveret med 54173, 5::73 og 3 gange V12K.

Sektionsfund:

Ved inspektion af præparaterne fandtes begge ører voldsomt forstørrede. Øret fra præparat 1 målte ca. 22x18x3,5 cm og vejede ca. 0,88 kg. Øret fra Præparat 2 målte ca. 27x24x7 cm og vejede ca. 1,98 kg. Ved gennemskæring af ørerne fandtes store mængder bindevævsnydannelse på begge sider af den intakte ørebrusk.

På oversiden af øret fra præparat 1 fandtes endvidere et cirkulært nekrotisk sår med en diameter på ca. 2 cm. Såret strakte sig ned i en dybde på ca. 1 cm. Under såret fandtes øremærket... indlejret i ørets nydannede bindevæv.

Området omkring højre øje på præparat 2 fandtes ligeledes hævet med bindevævsnydannelse.

Konklusion:

De observerede forandringer i ørerne er forenelige med aurikulær elephantiasis. Forandringerne i ørerne og omkring højre øje vurderes at have en alder på flere uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles

omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

De påviste læsioner med voldsom forstørrelse af ører på de 2 slagtesvin har været tydelige og let erkendelige i besætningen. Sagens akter klargør ikke, om den besætningsansvarlige har haft tilkaldt dyrlæge eller på anden måde søgt tilstanden afhjulpet. Rådet finder, at slagtesvinenes situation for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende, bedst ville være sket ved, at de var blevet tilset af en dyrlæge og behandlet eller aflivet.

Lægges ovennævnte, sagsakterne og de medsendte fotos til grund, finder Rådet, at de 2 slagtesvin ved at have gået i besætningen igennem længere tid med ovennævnte læsioner, har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Rådet finder, at de 2 slagtesvin, har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald, finder rådet da, at de 2 slagtesvin derved har været behandlet uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Finder Rådet, at besætningsejer/driftsleder/chauffør/vognmandsfirma ved at lade svinene transportere til slagteriet derved har undladt at behandle dyret omsorgsfuldt og forsvarligt, herunder beskyttet det bedst muligt mod smerte, lidelse, angst varigt mén og væsentlig ulempe.

Svar ad 3:

Lægges ovennævnte og svar ad 1 til grund, finder Rådet, at slagtesvinene ikke var egnet til levende transport. Ved at være transporteret levende til slagteriet har slagtesvinene været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 4:

I bekræftende fald, finder rådet da, at svinene derved har været behandlet uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

Svar ad 4:

Se svar ad 3.

... "

Anklagemyndigheden har om sagsforløbet i sagen oplyst at:

"...

Ved skrivelse af 12. januar 2017 indgav Fødevarestyrelsen politianmeldelse i sagen. Sagen vedrørte transport af 2 slagtesvin den 20. december 2016 med såkaldt elefantøre (bilag 1/2)

Ved skrivelse af 4. maj 2017 blev der fremsendt anmodning til Københavns Universitet om obduktion af præparat fra de 2 slagtesvin (bilag 1/12). Der er ved skrivelse af 30. maj 2017 afgivet erklæring fra Københavns Universitet (bilag 1/3).

Ved skrivelse af 12. juli 2017 blev der fremsendt anmodning til Det Veterinære Sundhedsråd om en udtalelse til brug for sagen (bilag 1/14). Anmodningen blev indsendt på mail, jf. vedlagte mailkorrespondance. Den 9. september 2019 blev Det Veterinære Sundhedsråd rykket for svar – om som det fremgår af mailkorrespondancen, svarer Rådet, at man ikke har registreret sagen, hvorfor den genfremsendes.

Det Veterinære Sundhedsråd har den 14. oktober 2019 afgivet erklæring i sagen (bilag 1/17).

Der er den 16. marts 2020 fremsendt anklageskrift. Der er rejst tiltale for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 2. Af dyreværnslovens § 28, stk. 2, fremgår det at straffen for grovere uforsvarlig behandling er bøde eller fængsel indtil 2 år.

De tiltalte i sagen er sigtet i juli 2017 (bilag 1/15, 1/16, 2/12 og 3/12).” Tiltalte T1 er ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

Tiltalte Vognmandsfirmaet T ApS var forud for gerningstidspunktet straffet 5 gange for ligeartede forhold, senest ved indenretlig bødevedtagelse den 26. september 2017 med en bøde på 50.000 kr. for overtrædelse af dyreværnsloven og bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport, jf. Transportforordningen.

Retten's begrundelse og afgørelse

Skyldsspørgsmålet

Forhold 1

Efter bevisførelsen - herunder navnlig vidneforklaringen fra embedsdyrlæge C, erklæringen Sektion for Patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU-Sund, udtalelsen fra Det veterinære Sundhedsråd og de optagne fotos - er det bevist, at grisene ikke var egnede til transport.

Det fremgår af udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd, at grisenes tilstand har været tydelige og let erkendelige, hvilket støttes af fotoene af grisene og embedsdyrlægernes forklaringer. Tiltalte T1 burde derfor under læsningen af grisene have bemærket

grisenes elefantører, og at grisene ikke var egnet til transport. T1 findes ved at transportere grisen til slagteriet at have handlet uagtsomt.

Retten finder, at tiltalte T1 derved har udsat dyrene for uforsvarlig behandling. Retten har herved særligt lagt vægt på Det Veterinære Sundhedsråds vurdering af uforsvarligheden og finder, at der ikke ved embedsdyrlæge Cs forklaring eller bevisførelsen i øvrigt er grundlag for at anse behandlingen af dyrene for grovere uforsvarlig.

Det er herefter bevist, at tiltalte T1 i det anførte omfang er skyldig i tiltalen.

Forhold 2

Da overtrædelsen kan tilregnes T1, der var ansat i Vognmandsfirmaet T ApS, er betingelserne for at pålægge selskabet strafansvar efter de nævnte bestemmelser opfyldt.

Tiltalte Vognmandsfirmaet T ApS er derfor skyldig i tiltalen i det samme omfang som tiltalte T1.

Forældelse

Idet de tiltalte alene er fundet skyldige i uforsvarlig behandling af dyr og ikke grovere uforsvarlig behandling af dyr, er strafferammen fængsel i indtil 1 år, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1.

Forældelsesfristen er derfor 2 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1.

De tiltalte blev begge sigtet den 14. juni 2017, hvorved den 2-årige forældelsesfrist blev afbrudt, jf. straffelovens § 94, stk. 5.

Spørgsmålet er herefter, om der er grundlag for at fastslå, at forfølgningen har været standset på ubestemt tid, jf. straffelovens § 94, stk. 6, 2. pkt.

Efter det oplyste blev der efter sigtelsen af de tiltalte fremsendt anmodning om en udtalelse til Det Veterinære Sundhedsråd den 12. juli 2017, som der blev rykket for den 9. september 2019. Den 14. oktober 2019 afgav Det Veterinære Sundhedsråd en udtalelse, og den 17. marts 2020 modtog retten anklageskriftet i sagen.

Der gik således knap 2 år og 2 måneder fra, at anklagemyndigheden anmodede om en udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd, til anklagemyndigheden rykkede herfor, og efter modtagelsen af udtalelsen herfra gik der yderligere godt 5 måneder, til anklageskrift blev udfærdiget og indleveret til retten, i alt 2 år og 7 måneder. Der foreligger ingen nærmere oplysninger om baggrunden herfor. Retten finder, at forfølgningen derved har været standset på ubestemt tid, og at strafansvaret var forældet ved indleveringen af anklageskriftet, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1, jf. § 94, stk. 6, 2. pkt.

De tiltalte frifindes derfor for straf, jf. straffelovens § 92.

Retten finder efter sagens udfald, at statskassen skal betale de tiltalte et beløb til dækning af deres valgte forsvarer, jf. retsplejelovens § 1007, stk. 2, 1. pkt. Beløbet er fastsat nedenfor.

Thi kendes for ret:

De tiltalte T1 og Vognmandsfirmaet T ApS frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger, herunder 10.000 kr. med tillæg af moms til dækning af udgiften til den valgte forsvarer.

DOM

afsagt den 20. september 2021 af Vestre Landsrets 6. afdeling (dommerne Lis Frost, Jon Esben Hvam og Niels Deichmann (kst.)) i ankesag

V.L. S-2124-20

Anklagemyndigheden mod

Vognmandsfirmaet T ApS

cvr.nr. ... og

T1 født den

... 1989

(begge ved advokat Anja Velbæk Mouridsen, København)

Retten i Hjørring har den 7. oktober 2020 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. KATO1308/2020).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået dom i overensstemmelse med tiltalen i 1. instans med den begrænsning, at tiltalen alene omfatter uforsvarlig behandling af to svin med elefantøre, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, nu dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1. Anklagemyndigheden har påstået tiltalte Vognmandsfirmaet T ApS idømt en bøde på 40.000 kr. og har for tiltalte T1 vedkommende påstået strafbortfald.

De tiltalte har påstået dommen stadfæstet.

Anklagemyndigheden har for landsretten berigtiget forhold 4, således at der sker henvisning til dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 9, jf. § 1, nu dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, jf. stk. 12, jf. § 2, og forhold 5, således at der sker henvisning til dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 9 og 11, jf. § 1, nu dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, jf. stk. 12, jf. stk. 13, jf. § 2.

Supplerende oplysninger

Der er for landsretten sket dokumentation af dele af Fødevarestyrelsens anmeldelse den 12. januar 2017 af de tiltalte for overtrædelse af bestemmelser vedrørende beskyttelse af dyr under transport.

Vognmandsfirmaet T ApS er blevet straffet i alt 13 gange for ligeartede forhold. Der er enighed om, at forholdet i denne sag skal anses som et 5. gangstilmælde.

Forklaringer

Tiltalte T1 og vidnet, embedsdyrlæge C, har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans.

Tiltalte T1 har supplerende forklaret, at han var blevet undervist i, hvordan grisene skal besigtiges ved læsning. Man skal kunne se hele vejen rundt om grisene. Han kigger altid på grisene i forbindelse med læsning. Det gjorde han også den 20. december 2016, selv om han ikke husker det i dag. Han vurderer, at der generelt er god tid til læsning af grise.

Embedsdyrlæge C har supplerende forklaret, at hun ikke længere husker de konkrete grise, men kan se i sine notater, at begge grises almenbefindende var påvirket, og at gris nr. 1 havde feber. Gris nr. 1 havde en smertevoldende lidelse, som betød, at den ikke var transportegnet. Gris nr. 2 havde også smerter i øret og en nedsat balanceevne, hvilket betød, at den heller ikke var transportegnet. Man kunne som lægmand ikke se forskel på grisenes adfærd i forhold til grise, der ikke havde elefantøre, men man kunne tydeligt se på grisenes ører, at de havde et elefantøre. Gris nr. 1 ville på grund af sit øre have forsøgt at beskytte sin højre side. Gris nr. 2 kunne intet se og kunne derfor ikke beskytte sig mod berøringer af øret.

Der er for nylig sket en ændring i praksis vedrørende anmeldelse af vognmandsfirmaer, således at Fødevarestyrelsen på stedet kun foretager indskærpelse i tilfælde, hvor et dyr har været udsat for uforsvarlig behandling under en transport. Vidnet arbejder ikke længere med kontrol af grise.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet

Også efter bevisførelsen for landsretten tiltrædes det af de grunde, som byretten har anført, at T1 ved at transportere grisene til slagteriet har behandlet de to grise uforsvarligt, og at han herved har handlet uagtsomt.

Landsretten tiltræder derfor, at T1 er skyldig i tiltalen i det omfang, der er anført af byretten, og i overensstemmelse med tiltalen for landsretten. Landsretten tiltræder på den baggrund og med samme begrundelse som byretten endvidere, at Vognmandsfirmaet T ApS er fundet skyldig i tiltalen i samme omfang og i overensstemmelse med tiltalen for landsretten.

Forældelse

Som anført af byretten blev forældelsesfristen afbrudt den 14. juni 2017, hvor de tiltalte begge blev sigtet, jf. straffelovens § 94, stk. 5, hvorfor spørgsmålet alene er, om forfølgningen har været standset på ubestemt tid, jf. straffelovens § 94, stk. 6, 2. pkt.

Ved afgørelsen af, om ”forfølgningen har været standset på ubestemt tid”, skal der foretages en samlet vurdering af den virksomhed, politiet på dette tidspunkt udfoldede med hensyn til sagen, jf. Straffelovrådets betænkning nr. 433/1966 om strafferetlig forældelse, side 23. Da straffelovens § 94, stk. 6, udgør en undtagelse fra, hvornår der normalt indtræder forældelse af en lovovertrædelse, må bestemmelsen antages at have et snævert anvendelsesområde.

Efter sigtelsen forelagde anklagemyndigheden ved brev af 12. juli 2017 sagen for Det Veterinære Sundhedsråd, således som der er fast praksis for at gøre inden tiltalerejsningen i bl.a. sager med spørgsmål, om behandling af et dyr har været forsvarlig eller groft uforsvarlig. Anklagemyndigheden sendte herefter den 25. september 2019 en fornyet anmodning om en udtalelse, efter at det havde vist sig, at Det Veterinære Sundhedsråd ikke havde registreret at have modtaget anmodningen. Det Veterinære Sundhedsråd hastebehandlede herefter

-anmodningen og afgav en udtalelse den 14. oktober 2019, og der blev rejst tiltale den 16. marts 2020.

Efter en samlet vurdering og under hensyn til, at anklagemyndigheden afventede svaret på en forelæggelse for Det Veterinære Sundhedsråd, som efter fast praksis udtaler sig i en sag som den foreliggende, finder landsretten ikke, at der er grundlag for at fastslå, at forfølgningen på trods af den lange sagsbehandlingstid, som i alt væsentligt skyldes afventning af dette svar, har været udsat på ubestemt tid, jf. straffelovens § 94, stk. 6, 2. pkt.

Straffastsættelse

I overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand, som er begrundet i den ændring af sanktionspraksis, som Fødevarestyrelsen meddelte i en rundskrivelse af 18. februar 2019, bortfalder straffen for tiltalte T1, jf. straffelovens § 83, 2. pkt.

Straffen for tiltalte Vognmandsfirmaet T ApS fastsættes i medfør af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, jf. stk. 12, jf. stk. 13, jf. § 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 9 og 11, jf. § 1) og justitsministeriets bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 § 37, stk. 1, jf. stk. 3 (tidligere bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 § 35, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2), jf. Rådet forordning (EF) nr. 1/2005 – transportforordningen - artikel 3, litra b, og artikel 6, pkt. 3, Bilag I, kapitel 1, pkt. 1 og 2, jf. straffelovens § 89.

Efter forarbejderne til dyreværnsloven vil der kunne være grundlag for absolut kumulation af de bøder, der isoleret set er forskyldt i de enkelte tilfælde, men det må bero på en konkret vurdering, i hvilket omfang dette udmålingsprincip bør anvendes, jf. forslag til lov om ændring af dyreværnsloven fremsat den 25. april 2007 (LFF 2007 215) punkt 3.2. Efter forholdets karakter sammenholdt med oplysningerne om tiltalte Vognmandsfirmaet T ApS' forstraffe, herunder at der er tale om et 5. gangstilfælde, finder landsretten efter en samlet vurdering, at selskabet som udgangspunkt skal idømmes en bøde på 40.000 kr., jf. herved også Tfk2018.1030/2V.

Der blev ved tiltalerejsningen nedlagt påstand om nedsatte bøder for alle tiltalte på grund af lang sagsbehandlingstid, og de øvrige tiltalte, hvis sager er afgjort, er blevet idømt bøder i overensstemmelse med påstandene.

Herefter og efter sagens alder og forløb fastsættes bøden for tiltalte Vognmandsfirmaet T ApS til 17.500 kr. Efter sagens udfald skal de tiltalte betale sagens omkostninger for begge retter.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom ændres, således at tiltalte T1s straf bortfalder, og tiltalte Vognmandsfirmaet T ApS idømmes en bøde på 17.500 kr.

De tiltalte skal betale sagens omkostninger for begge retter.

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 22. april 2022

Sag 7/2022

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

Vognmandsfirmaet T ApS

(advokat Jakob Bjerre, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Hjørring den 7. oktober 2020 (KATO-1308/2020) og af Vestre Landsrets 6. afdeling den 20. september 2021 (V.L. S-2124-20).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Oliver Talevski, Anne Louise Bormann, Kristian Korfits Nielsen og Ole Hasselgaard.

Påstande

Dommen er anket af Vognmandsfirmaet T ApS med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om skærpelse.

Supplerende sagsfremstilling

Sagsbehandlingen ved Nordjyllands Politi

Nordjyllands Politi har i mail af 23. februar 2022 til Rigsadvokaten oplyst bl.a.:

”Anmeldelsen fra Fødevarestyrelsen blev sendt til Sagscenteret ved lokalstationen i Hjørring til videre efterforskning. Det fremgår af sagsplaceringsjournalen at sagen den 12. juli 2017 sagsplaceres til undertegnede med henblik på, at sagen kan forelægges for Det veterinære Sundhedsråd. Det er noteret, at sagen samme dag er sendt til Det veteri-

nære Sundhedsråd med henblik på udtalelse, og sagen sagsplaceres samme dag til sagsbehandleren ved sagscenter Hjørring, der den 21. juli 2017 noterer, at sagen afventer udtalelse fra Det veterinære Sundhedsråd. Efterfølgende ses af journalen, at sagen er noteret til erindring i Sagscenter Hjørring bl.a. den 13. juni 2018 og den 11. januar 2019 - uden at der dog i den forbindelse ses at være rettet henvendelse til Det veterinære Sundhedsråd. Hvorfor der først i september 2019 rykkes, er jeg ikke bekendt med.

I 2017 blev sager om overtrædelse af dyreværnsloven behandlet på lokalstationerne. Efterfølgende er alle dyreværnsager blevet forankret i Dyrevelfærdsenheden, der i sager der forelægges for Det veterinære Sundhedsråd har procedure så det sikres, at der modtages en kvittering fra Rådet for modtagelse med oplysning om, hvornår der forventes svar fra Rådet. Sagerne fremtages herefter omkring tidspunktet for forventet svar med henblik på eventuelt at rykke for svar.”

Fødevarestyrelsens anmeldelsespraksis

Fødevarestyrelsen har i mail af 24. marts 2022 til Rigsadvokaten oplyst bl.a.:

”Som det fremgår af pkt. 2 i vedhæftede vejledning indebærer de nye principper for sanktionering ved kontrollen med dyretransporter, som Fødevarestyrelsen implementerede d. 1. oktober 2020, at en embedsdyrlæge, som ved det levende syn af dyr på slagterier konstaterer en overtrædelse af transportreglerne, alene skal forholde sig til den konkrete overtrædelse alvor og omfang, men ikke inddrage virksomhedens kontrolhistorik.

I den konkrete sag var politianmeldelsen begrundet i, at det efter embedsdyrlægens vurdering var tale om groft uforsvarlig behandling af dyr. *Sagen har dermed en karakter, så Fødevarestyrelsen i sådanne sager fortsat vil politianmelde forholdet.*”

Andre straffe

Vognmandsfirmaet T er – ud over de straffe, der er nævnt i byrettens dom – dømt for at overtræde dyrevelfærdslovens § 58 (dagældende dyreværnslovs § 28) ved bl.a.:

- Vestre Landsrets dom af 11. november 2019 med en bøde på 18.000 kr. for uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 7. februar 2017,
- Retten i Hjørrings dom af 16. oktober 2020 med en bøde på 60.000 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 16. januar 2018,
- Retten i Viborgs dom af 6. april 2021 med en bøde på 30.000 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 26. september 2018,
- Retten i Hjørrings dom af 11. maj 2021 med en bøde på 17.500 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 28. august 2017,

- Vestre Landsrets dom af 23. august 2021 med en bøde på 40.000 kr. for grovere uforsvarlig behandling af to grise ved transport den 5. oktober 2017,
- Retten i Hjørrings dom af 28. september 2021 med en bøde på 32.500 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 10. april 2018,
- Retten i Hjørrings dom af 28. september 2021 med en bøde på 60.000 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en ungtyr ved transport den 21. august 2018,
- Vestre Landsrets dom af 27. oktober 2021 med en bøde på 50.000 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 4. september 2018,
- Retten i Hjørrings dom af 8. november 2021 med en bøde på 27.500 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 9. marts 2018,
- Retten i Hjørrings dom af 17. november 2021 med en bøde på 60.000 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 5. juli 2019 og
- Vestre Landsrets dom af 7. december 2021 med en bøde på 50.000 kr. for grovere uforsvarlig behandling af en gris ved transport den 13. september 2018.

Anbringender

Vognmandsfirmaet T har anført navnlig, at forfølgningen af vognmandsfirmaet har været standset på ubestemt tid, og at forholdet derfor er forældet, jf. straffelovens § 94, stk. 6, 2. pkt. Det skyldes navnlig, at efterforskningen lå stille i perioden fra den 14. juni 2017, hvor der skete afhøring og blev rejst sigtelse i sagen, til den 25. september 2019, hvor anklagemyndigheden sendte sagen til Det Veterinære Sundhedsråd med anmodning om en udtalelse.

Hvis forfølgningen i en straffesag standses i længere tid, end det tager det strafferetlige ansvar at forælde, må dette som udgangspunkt betragtes som standsning på ubestemt tid, og i det foreliggende tilfælde, hvor forældelsesfristen er 2 år, har sagen ligget stille i 2 år og 2 måneder.

Anklagemyndigheden har ikke kunnet dokumentere, at der er foretaget aktive efterforsknings-skridt i den omhandlede periode, eller at der i øvrigt skulle foreligge så ganske særlige omstændigheder i sagen, at det er til hinder for forældelse. Navnlig har anklagemyndigheden ikke dokumenteret, at der blev sendt en anmodning til Det Veterinære Sundhedsråd før den 25. september 2019.

Til støtte for, at sagen har været standset på ubestemt tid, taler desuden, at anklagemyndigheden ikke reagerede på de fremnoteringer, der var angivet i det interne varslingsystem. Anklagemyndigheden kan ikke både have været af den opfattelse, at sagen afventede svar fra Det Veterinære Sundhedsråd, og samtidig have undladt at reagere på disse fremnoteringer. Anklagemyndigheden sad hele to fremnoteringsvarslinger overhørigt og kontaktede først Det Veterinære Sundhedsråd otte måneder efter det sidste fremnoteringsvarsel.

Hvis Højesteret finder, at strafansvaret ikke er forældet, skal straffen bortfalde på grund af Fødevarestyrelsens nye anmeldelsespraksis fra 2020 og den lange sagsbehandlingstid, jf. straffelovens § 83. Det følger af Fødevarestyrelsens praksis fra 2020, at der som udgangspunkt ikke skal ske politianmeldelse mod transportøren i sager som den foreliggende, hvor der alene vurderes at være tale om uforsvarlig (og ikke grovere uforsvarlig) behandling af dyr.

Forholdet var derfor ikke blevet politianmeldt i dag, og selv hvis der sker strafbortfald, kan dette få alvorlige konsekvenser for vognmænd, som er blevet anmeldt efter styrelsens gamle praksis og herefter bliver kendt skyldige. De hensyn, der taler for strafbortfald på grund af Fødevarestyrelsens nye anmeldelsespraksis, medfører derfor i realiteten, at der bør ske frifindelse, jf. princippet i straffelovens § 3.

Hvis der bliver spørgsmål om straf, vil der være tale om en tillægsstraf til en række domme, hvor vognmandsfirmaet allerede er idømt bøder for samlet over 345.000 kr. Samtidig påkendelse ville ikke have medført en højere samlet bøde, og der bør derfor ikke fastsættes en tillægsstraf.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at forfølgningen i sagen ikke har været standset på ubestemt tid, og at der derfor ikke er indtrådt forældelse.

Det afgørende er en samlet vurdering af den virksomhed, som politiet på det pågældende tidspunkt har udfoldet med hensyn til sagen, jf. Straffelovrådets betænkning nr. 433 fra 1966. I denne sag har der været en periode af stilstand i sagsbehandlingen i forbindelse med, at anklagemyndigheden ved Nordjyllands Politi afventede en udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd. Der er derimod ikke sket faktisk ophør af Nordjyllands Politis arbejde med sagen.

Landsretten har lagt til grund, at anklagemyndigheden ved brev af 12. juli 2017 forelagde sagen for Det Veterinære Sundhedsråd, og da Højesteret ikke kan tage stilling til bedømmelsen af beviserne i sagen, jf. retsplejelovens § 933, stk. 2, 1. pkt., jf. § 912, stk. 1, nr. 4, modsætningsvis, kan denne bevisvurdering ikke prøves af Højesteret.

Det kan ikke lægges til grund, at Fødevarestyrelsen ville have undladt politianmeldelse af vognmandsfirmaet, hvis overtrædelsen var begået efter indførelsen af styrelsens nye anmeldelsespraksis i 2020.

Ved fastsættelse af bøden skal det på den ene side indgå som en skærpende omstændighed, at vognmandsfirmaet flere gange tidligere er dømt for uforsvarlig behandling af dyr i forbindelse med transport. Det fremgår af forarbejderne, at bødebeløbet bør være væsentligt højere end udgangspunktet for 2. gangstilfælde (18.000 kr.), når der foreligger gentagne og eventuelt systematiske overtrædelser. På den baggrund bør bøden som udgangspunkt udmåles til 40.000 kr. Straffen skal udmåles som en tillægstraf til en række allerede afsagte domme. Der er ikke grundlag for at antage, at samtidig påkendelse ville have medført en lavere bøde.

Det skal på den anden side indgå som en formildende omstændighed, at sagen som følge af anklagemyndighedens sagsbehandlingstid ikke er blevet afgjort inden for rimelig tid. Straffen kan derfor passende fastsættes til halvdelen af udgangspunktet på 40.000 kr.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

Vognmandsfirmaet T ApS er fundet skyldig i at overtræde dyrevelfærdsreglerne ved at være ansvarlig for, at to grise med såkaldt elefantøre blev behandlet uforsvarligt ved transport fra en besætning i Z-by til et slagteri i Y-by den 20. december 2016.

For Højesteret angår sagen, om forfølgningen har været standset på ubestemt tid, sådan at forholdet er forældet. Hvis der ikke er indtrådt forældelse, er der spørgsmål om straffens fastsættelse.

Forældelse

Forældelsen i sagen blev afbrudt den 14. juni 2017, hvor der blev rejst sigtelse. Spørgsmålet er, om der efterfølgende er indtrådt forældelse efter straffelovens § 94, stk. 6, 2. pkt., om tilfælde, hvor forfølgning standses på ubestemt tid. Ved afgørelsen af, om forfølgningen har været standset på ubestemt tid, må der som anført af landsretten foretages en samlet vurdering af den virksomhed, politiet har udfoldet med hensyn til sagen, jf. Straffelovrådets betænkning nr. 433/1966 om forældelse, side 23.

Højesteret lægger ligesom landsretten til grund, at anklagemyndigheden ved Nordjyllands Politi sendte en mail til Det Veterinære Sundhedsråd den 12. juli 2017 med anmodning om en udtalelse om bl.a. transporten af de to grise, og at anklagemyndigheden sendte en ny anmodning den 25. september 2019, efter at det havde vist sig, at Det Veterinære Sundhedsråd ikke havde registreret at have modtaget den første anmodning. Rådet afgav herefter en udtalelse den 14. oktober 2019. Der blev rejst tiltale den 16. marts 2020.

Som det fremgår, skyldes den lange sagsbehandlingstid navnlig, at anklagemyndigheden forventede at få svar på den anmodning om en udtalelse, som – efter fast praksis i sager som den foreliggende – var sendt til Det Veterinære Sundhedsråd, men som rådet ikke havde registreret at have modtaget. På den baggrund tiltræder Højesteret, at der efter en samlet vurdering ikke er grundlag for at fastslå, at forfølgningen har været standset på ubestemt tid, jf. straffelovens § 94, stk. 6, 2. pkt. Forholdet er derfor ikke forældet.

Straffens fastsættelse

Fødevarestyrelsen har i mail af 24. marts 2022 oplyst, at der også ville være sket politianmeldelse i sagen, hvis den var blevet vurderet efter styrelsens nye retningslinjer herom fra oktober 2020. Højesteret finder herefter, at de nye retningslinjer er uden betydning ved straffens fastsættelse.

Det fremgår af forarbejderne til dyrevelfærdsloven og den dagældende dyreværnslov, at der i tilfælde, hvor der foreligger gentagne og eventuelt systematiske overtrædelser, bør fastsættes en bøde, der er væsentligt højere end de udgangspunkter på 13.000 kr. og 18.000 kr., der efter forarbejderne finder anvendelse i 1. og 2. gangstiltfælde af uforsvarlig behandling af dyr i forbindelse med transport, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, lovforslag nr. L 215, s. 7770-

72, Folketingstidende 2015-16, tillæg A, lovforslag nr. L 137, s. 4-5, og Folketingstidende 2019-20, tillæg A, lovforslag nr. L 80, s. 78-79. Af de nævnte forarbejder fremgår desuden, at der i tilfælde af gentagne og eventuelt systematiske overtrædelser vil kunne være grundlag for absolut kumulation, dvs. sammenlægning af de bøder, der isoleret set er forskyldt i de enkelte tilfælde, og at det må bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, i hvilket omfang dette udmålingsprincip bør anvendes.

På baggrund af oplysningerne om Vognmandsfirmaet Ts forstraffe og forholdets karakter tiltræder Højesteret herefter, at der som udgangspunkt skal fastsættes en bøde, der er væsentligt højere end de anførte strafpositioner for 1. og 2. gangstiltfælde. Højesteret tiltræder desuden, at der sker absolut kumulation. Det kan derfor ikke medføre nedsættelse eller bortfald af bøden, at den skal fastsættes som tillægsstraf efter straffelovens § 89 til en række domme, hvor der allerede er idømt bøder for (grovere) uforsvarlig behandling af dyr ved transport.

Højesteret finder, at den lange sagsbehandlingstid navnlig på grund af den døde periode på 2 år og 2 måneder har indebåret en krænkelse af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om ret til rettergang inden for rimelig tid. Højesteret tiltræder, at der som følge heraf skal ske nedsættelse af den bøde, der ellers ville være blevet udmålt, jf. straffelovens § 82, stk. 2.

Højesteret finder herefter, at der ikke er grundlag for at ændre den fastsatte bøde på 17.500 kr., og stadfæster landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.